U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců Mgr. Ing. Radovana Havelce, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Okresního soudu v Karlových Varech** na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Krajským soudem v Plzni** a **Nejvyšším správním soudem,** a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 18 C 80/2016, o žalobě proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356619/2015 a proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu - Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj ze dne 1. 4. 2015, čj. SPU 170574/2015/129/Lou: žalobce **Dipl. Ing. K.-E. C.**, zastoupeného JUDr. Petrem Haluzou, advokátem se sídlem v Praze 9, Drahobejlova 41, a žalovaného **Státního pozemkového úřadu**, IČ 01312774, se sídlem v Praze 3, Husinecká 1024/11a, zastoupeného JUDr. Martinem Páskem, Ph.D., advokátem se sídlem v Praze 1, Opletalova 1284/37,

takto:

P ř í s l u š n ý vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 18 C 80/2016, o žalobě proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356619/2015, **j e s o u d v e s p r á v n í m s o u d n i c t v í .**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 11. 5. 2017 se Okresní soud v Karlových Varech (dále též „navrhovatel“) domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o věcnou příslušnost vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon č. 131/2002 Sb.“), mezi ním a Krajským soudem v Plzni a Nejvyšším správním soudem ve věci návrhu na zrušení rozhodnutí pozemkového úřadu o povolení obnovy řízení, vedené u navrhovatele pod sp. zn. 18 C 80/2016.

Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Státní pozemkový úřad rozhodnutím ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356619/2015, zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj ze dne 1. 4. 2015, čj. SPU 170574/2015/129/Lou, o nařízení obnovy řízení, v němž bylo (původně) rozhodnuto

podle ustanovení § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o půdě“), o tom, že žalobce je vlastníkem v rozhodnutí blíže specifikovaného majetku v k. ú. V.

Žalobou podanou u Krajského soudu v Plzni dne 8. 9. 2015, o jejímž spojení s dalšími žalobami téhož žalobce a jejich společném projednání pod sp. zn. 30 A 114/2015 bylo krajským soudem rozhodnuto usnesením ze dne 18. 12. 2015, čj. 57 A 111/2015-22, se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. SPU 356619/2015. Usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 1. 2016, čj. 30 A 114/2015-32, byly všechny žaloby odmítnuty. Jak vyplývá z odůvodnění tohoto usnesení, krajský soud vycházel ze závěru, že všechny žaloby směřují proti rozhodnutím správního orgánu v soukromoprávní věci, vydaným v mezích zákonné pravomoci správních orgánů a podléhajícím tak soudnímu přezkumu v občanském soudním řízení. Proto postupoval podle ustanovení § 46 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Rovněž uvedl, že není oprávněn žaloby postoupit k projednání místně příslušnému soudu; žalobce nicméně poučil, že může ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podat v této věci žalobu podle ustanovení § 244 a násl. občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) k místně příslušnému okresnímu (obvodnímu) soudu.

Kasační stížnost žalobce proti tomuto rozhodnutí krajského soudu Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 28. 4. 2016, čj. 7 As 43/2016-16, zamítl s odůvodněním, že žalobami napadená rozhodnutí jsou rozhodnutími, jimiž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci a k jejichž přezkumu jsou příslušné soudy v občanském soudním řízení. Ztotožnil se s názorem dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu, že rozhodující je vždy charakter hmotného práva, o němž je v řízení rozhodováno, nikoliv procesních prostředků, jejichž prostřednictvím správní orgán k rozhodnutí ve věci samé dospívá, že nařízení obnovy řízení musí sledovat procesní osud rozhodnutí ve věci samé a že právní režim soudní ochrany proti rozhodnutí o povolení obnovy řízení tudíž nemůže být odlišný od právního režimu soudní ochrany proti rozhodnutí o vlastnictví nemovitosti (např. rozsudek ze dne 4. 2. 2003, čj. 7 A 30/2001-24, publikovaný pod č. 44/2004 Sb. NSS, usnesení ze dne 22. 6. 2004, čj. Konf 123/2003–7, publikované pod č. 372/2004 Sb. NSS, nebo rozsudky ze dne 2. 8. 2004, čj. 2 As 71/2003-35, ze dne 24. 8. 2007, čj. 8 As 15/2006-103 a ze dne 19. 2. 2015, čj. 7 As 17/2015-35).

Žalobce proto dne 30. 3. 2016 podal žalobu proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného u Okresního soudu v Karlových Varech, a to v procesním režimu části páté o. s. ř.

Okresní soud usnesením ze dne 18. 4. 2017, čj. 18 C 80/2016-46, vyzval účastníky řízení, aby se ve lhůtě 10 dnů vyjádřili k záměru soudu předložit věc podle § 104c odst. 2 o. s. ř. k posouzení věcné příslušnosti pro rozhodnutí o žalobě zvláštním senátem podle zákona č. 131/2002 Sb. Uvedl, že dle jeho názoru je věcná příslušnost k rozhodnutí žaloby o zrušení rozhodnutí o povolení obnovy správního řízení (v soukromoprávní věci) dána u správního soudu (Krajského soudu v Plzni); nejde totiž o věc vyplývající z poměrů soukromého práva dle § 7 odst. 1 o. s. ř., neboť takovou věcí se může stát až k žalobě účastníka správního řízení po případném pravomocném skončení věci samé.

Žalobce se ve svém vyjádření ztotožnil s právním názorem okresního soudu a uvedl, že proti předložení věci zvláštnímu senátu nemá námitek; s tímto postupem vyjádřil souhlas rovněž žalovaný.

Jak vyplývá z výše uvedeného, Okresní soud v Karlových Varech s názorem Krajského soudu v Plzni i Nejvyššího správního soudu nesouhlasil, a proto předložil věc k rozhodnutí o věcné příslušnosti zvláštnímu senátu. Má za to, že věc patří do věcné příslušnosti soudu, který rozhoduje podle zvláštního zákona věci správního soudnictví, avšak tento soud rozhodl ve stejné věci pravomocným rozhodnutím o odmítnutí žaloby vůči správnímu úřadu s poukazem, že věc má projednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení. Tento postup byl následně aprobován i Nejvyšším správním soudem.

Při řešení vzniklého sporu o věcnou příslušnost mezi Okresním soudem v Karlových Varech, rozhodujícím v občanském soudním řízení, a Krajským soudem v Plzni a Nejvyšším správním soudem, rozhodujícími ve věcech správního soudnictví, se zvláštní senát řídil následující úvahou:

S účinností od 1. 1. 2013 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost (dále jen „pravomoc“) vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb. Kladným (pozitivním) kompetenčním sporem je dle § 1 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb. spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí; záporným (negativním) kompetenčním sporem je podle téhož ustanovení spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

Krajský soud v Plzni v předcházejícím řízení ve správním soudnictví popřel svou pravomoc věc rozhodnout. Nejvyšší správní soud v navazujícím řízení o kasační stížnosti uzavřel, že krajský soud postupoval správně. Okresní soud v Karlových Varech, rozhodující v řízení podle části páté o. s. ř., popírá svou pravomoc rozhodnout věc po jejím postoupení. Ve věci se tedy jedná o negativní kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zvláštní senát zákonem č. 131/2002 Sb.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodování (srov. č. 485/2005 Sb. NSS).

V předložené věci má zvláštní senát posoudit, kdo je příslušný rozhodnout o žalobě proti rozhodnutí pozemkového úřadu o nařízení obnovy řízení, v němž bylo určeno vlastnické právo žalobce k nemovitostem podle ustanovení § 9 odst. 4 zákona o půdě.

Problematikou soudního přezkumu procesních rozhodnutí vydaných správními orgány se zvláštní senát zabýval již v usnesení ze dne 20. 9. 2007, čj. Konf 22/2006–8 (publikovaném pod č. 1952/2009 Sb. NSS), kterým popřel dosavadní judikaturu Nejvyššího správního soudu, na niž je v posuzované věci odkazováno rozhodnutím o kasační stížnosti žalobce. Na již prezentované závěry zvláštní senát navázal dále usnesením ze dne 21. 9. 2011, čj. Konf 65/2010–21, publikovaným pod č. 2499/2012 Sb. NSS.

V něm zejména uvedl, že v případě, kdy pozemkový úřad rozhoduje o vlastnictví podle § 9 odst. 4 zákona o půdě, právní vztah sice vzniká vrchnostensky, tj. konstitutivním rozhodnutím správního orgánu, nicméně další působení správního orgánu na formování samotného obsahu tohoto právního obsahu je již minimální. Nelze proto uzavřít jinak, než že rozhodnutí podle § 9 odst. 4 zákona o půdě je rozhodnutím správního orgánu ve věci soukromoprávní. K přezkoumání takového rozhodnutí by tedy v obecné rovině byly příslušné soudy v občanském soudním řízení.

Dále uvedl, že zvláštní senát nicméně konstantně judikuje, že „*pravomoc soudu v občanském soudním řízení bude založena až tehdy, kdy správní orgán rozhodne věcně o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů, tj. zjistí, co je právem, nebo toto právo založí. To odpovídá smyslu zákonné úpravy a nezpochybněnému trendu dřívější doktríny a judikatury*“. Pokud tedy lze na napadené rozhodnutí nahlížet již pouze jako na rozhodnutí *procesní* povahy, které řeší např. důsledky povolené obnovy řízení, žalobu směřující proti takovému rozhodnutí, týkající se výlučně posouzení procesní otázky, by měl projednat soud ve správním soudnictví.

S těmito závěry, odůvodňujícími, proč by procesní rozhodnutí správních orgánů měla být přezkoumávána soudy ve správním soudnictví, zatímco soudy v občanském soudním řízení by měly přezkoumávat pouze ta rozhodnutí správních orgánů, o nichž mohou znovu meritorně rozhodnout, se zvláštní senát v předmětné věci nadále zcela ztotožňuje a neshledal důvodu se od nich jakýmkoliv způsobem odchýlit. V podrobnější argumentaci pak lze odkázat na odůvodnění citovaných usnesení zvláštního senátu (včetně usnesení ze dne 2. 12. 2014, čj. Konf 39/2013-14) nebo na setrvalou judikaturu Nejvyššího správního soudu, která není s těmito názory v konfliktu (např. rozsudky ze dne 26. 10. 2011, čj. 7 As 89/2011-72, ze dne 31. 1. 2012, čj. 4 Ads 159/2011-86, ze dne 18. 6. 2013, čj. 4 As 13/2013-26, nebo ze dne 29. 7. 2015, čj. 2 As 152/2015-31, dostupné na www.nssoud.cz).

Z předestřených důvodů proto zvláštní senát rozhodl, že věc, týkající se přezkumu rozhodnutí pozemkového úřadu o povolení obnovy řízení, v němž bylo určeno vlastnické právo žalobce k nemovitostem podle ustanovení § 9 odst. 4 zákona o půdě, projedná a rozhodne soud ve správním soudnictví (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb.).

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. V nyní posuzované věci však již taková rozhodnutí, jež by bylo třeba zrušit, neexistují, neboť usnesení Krajského soudu v Plzni a rozsudek Nejvyššího správního soudu v rozsahu výroku, jímž byla pravomoc určena, byla již dříve zrušena usnesením zvláštního senátu ze dne 15. 2. 2017, čj. Konf 9/2016–6.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Krajský soud v Plzni pokračovat v řízení o žalobě podané dne 8. 9. 2015, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí Státního pozemkového úřadu ze dne 19. 6. 2015, čj. SPU 356619/2015.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 19. prosince 2017

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu
(řádná dovolená)

v zast. JUDr. Michal Mazanec
člen senátu